

Vedlegg H - Instruks for forebyggende sikkerhetstjeneste

1 Innledning

1.1 Henvisninger

- [Lov om forebyggende sikkerhetstjeneste av 20. mars 1998 nr. 10](#) (Sikkerhetsloven)
- [Forskrift om sikkerhetsadministrasjon](#) av 29. juni 2001 nr. 723
- [Forskrift om personellsikkerhet](#) av 29. juni 2001 nr. 722
- [Forskrift om informasjonssikkerhet](#) av 1. juli 2001 nr. 744
- [Forskrift om objektsikkerhet](#) av 22. oktober 2010

I tillegg til overstående setter flere andre lover krav til sikkerhet i tjenestene, bl.a. arkivloven, arbeidsmiljøloven og forvaltningsloven.

1.2 Bakgrunn

Sikkerhetsloven stiller krav om at kommunen skal:

- Utarbeide intern instruks for å ivareta sikkerheten
- Sørge for at virksomhetens ansatte og engasjerte får tilstrekkelig opplæring i sikkerhetsspørsmål
- Regelmessig kontrollere sikkerhetstilstanden

Fredrikstad kommunes størrelse tilsier at funksjonen som sikkerhetsleder bør støttes av en tverrfaglig gruppe som kan bistå og gi råd i aktuelle spørsmål. Kommunens beredskapsutvalg er sammensatt av relevant personell fra seksjonene som kan ivareta mye av behovet for dette. Sikkerhetsleder bør også støttes av andre fagpersoner i dette arbeidet, blant annet forhold rundt dokumentetsikkerhet, personellsikkerhet og objektsikkerhet/fysisk sikring i bygg.

For å følge opp lovkravene, og for å sikre en hensiktsmessig organisering av kommunens sikkerhetsarbeid, bør det etableres en instruks for forebyggende sikkerhetstjeneste med den hensikt å:

- Motvirke trusler mot virksomheten og vitale interesser i kommunens organisasjon
- Ivareta ansattes sikkerhet
- Gi en oversikt over organisering og ansvarsforhold i kommunens sikkerhetsarbeid

Sikkerhetsinstruksen er lovpålagt i henhold til § 5 i sikkerhetsloven.

2 Oppdrag

Sikkerhetsloven fastsetter forebyggende tiltak mot forberedelse til, forsøk på og gjennomføring av spionasje, sabotasje eller terrorhandlinger.

2.1 Utarbeide intern instruks for å ivareta sikkerheten

Kommunen plikter å utøve forebyggende sikkerhetstjeneste, og skal utarbeide en intern instruks for å ivareta sikkerheten.

Organisasjon	Godkjent av	Dato	Gyldig til
Fredrikstad kommune	Rådmann	30.08.2016	30.08.2020

2.2 Gi ansatte og engasjerte tilstrekkelig opplæring i sikkerhetsspørsmål

Kommunen plikter å sørge for at ansatte og engasjerte får tilstrekkelig opplæring i sikkerhetsspørsmål.

2.3 Regelmessig kontrollere sikkerhetstilstanden

Kommunen plikter å regelmessig kontrollere sikkerhetstilstanden i kommunen.

3 Gjennomføring

Rådmannen fastsetter gjennom denne instruksen følgende punkt for gjennomføring.

3.1 Instruks for forebyggende sikkerhetstjeneste

Denne instruksen beskriver hvordan kommunen skal utøve sin forebyggende sikkerhetstjeneste, og skal dekke de krav som er stilt i Sikkerhetsloven.

3.1.1 Personellsikkerhet

Forskrift om personellsikkerhet gir blant annet retningslinjer for når sikkerhetsklarering og autorisasjon skal gjennomføres, og at person som skal gis tilgang til skjermingsverdig informasjon skal autoriseres.

Følgende personer sikkerhetsklareres til nivå konfidensielt i kommunens organisasjon:

- Ordfører og varaordfører.
- Rådmann og assisterende rådmann.
- Beredskapsleder og dennes stedfortreder i kommunens krisestab.
- Byarkivar og to stedfortredere.

Øvrige ansatte i beredskapsorganisasjonen, nøkkelpersonell og andre med tjenestlig behov sikkerhetsklareres til nivå begrenset ved behov. Beredskapsleder står for saksbehandlingen av sikkerhetsklareringer, og er delegert myndighet fra rådmannen til å autorisere personell etter sikkerhetsloven, dette gjelder også nødautorisasjon.

3.1.2 Sikkerhetsadministrasjon

Tilsiktede handlinger kommer både inn under Sikkerhetsloven og Sivilbeskyttelsesloven. Kommunens beredskapsleder ivaretar rollen som kommunens sikkerhetsleder i henhold til sikkerhetsloven, for å utnytte synergien i arbeidet. Stedfortreder utpekes ved behov. Beredskapsutvalget skal bistå sikkerhetslederen i tverrfaglige sikkerhetsmessige spørsmål.

Alle kommunens ledere har et selvstendig ansvar for sikkerhet i egne tjenester og eget fagområde. Ansvarsprinsippet legges her til grunn med at den som til daglig har ansvar for en tjeneste, også har ansvar for sikkerhet i tjenesten.

3.1.3 Informasjonssikkerhet

I tillegg til at ansvaret for informasjonssikkerhet følger linjeorganisasjonen er IT-sjef tillagt et spesielt ansvar for å følge opp dette knyttet til elektronisk kommunikasjon.

3.1.4 Objektsikkerhet

I tillegg til at ansvaret for objektsikkerhet følger linjeorganisasjonen, er beredskapsleder tillagt et spesielt ansvar for å følge opp dette.

3.1.5 Spesielt ansvar

Noen tjenester og funksjoner har et spesielt ansvar for å følge opp sikkerhetsspørsmål som kan berøre flere sektorer innen et fagområde:

Tjeneste/funksjon	Faglig kontaktpunkt
Informasjonssikkerhet knyttet til elektronisk kommunikasjon.	IT-sjef
Informasjonssikkerhet knyttet til arkiv og dokumenter, herunder dokumentsikkerhet, prosedyre ved journalføring, oppbevaring, forsendelse og arkivering av graderte dokumenter og dokumenter unntatt fra offentlighet.	Byarkivar
Fysisk sikring og beskyttelse av kommunens eiendom, bygg og anlegg.	Bygg og eiendomssjef
Sikkerhet knyttet til ansatte og personell, med lovhjemler i andre lover enn sikkerhetsloven (bl.a. arbeidsmiljøloven)	Personalsjef
Personellsikkerhet i henhold til sikkerhetsloven, samt objektsikkerhet.	Beredskapsleder

3.2 Opplæring av ansatte og engasjerte i sikkerhetsspørsmål

Ansvar for opplæring av de ansatte og engasjerte følger linjeorganisasjonen. Dersom utøvende funksjoner delegeres internt i avdelingen skal dette gjøres skriftlig. Alle ansatte og engasjerte har ansvar for å ivareta sikkerhetsmessige hensyn, og plikter å bidra til forebyggende sikkerhetstjeneste.

3.3 Kontroll av sikkerhetstilstanden

Det skal løpende kontrolleres at sikkerhetstiltak som er pålagt eller besluttet etablert faktisk er iverksatt og fungerer etter sin hensikt. Beredskapsleder skal foreta en årlig sikkerhetsrevisjon av hele organisasjonen. Avvik som avdekkes ved sikkerhetsrevisjonen skal fremlegges for rådmann for avklaring av hvilke tiltak som skal iverksettes.

Rådmann skal årlig evaluere den generelle sikkerhetstilstanden i virksomheten. Resultatet av sikkerhetsrevisjonen skal benyttes som et av grunnlagene for evalueringen.

Resultatet av sikkerhetsrevisjonen og rådmannens evaluering skal dokumenteres.

4 Administrasjon og økonomi

Beredskapsleder har redaktøransvar for denne instruksen som skal revideres årlig.

5 Ledelse og kommunikasjon

Rådmannen er ansvarlig for kommunens arbeid innen forebyggende sikkerhetstjeneste, mens beredskapsleder leder det daglige arbeidet som kommunens sikkerhetsleder.

Arbeidet innen forebyggende sikkerhetstjeneste tas med og orienteres om på rådmannens kvartalsvise orienteringer om beredskapsarbeidet i kommunen. Sikkerhetsrevisjonen og rådmannens årlige evaluering tas med som eget punkt i den årlige rapporteringen om beredskapsarbeidet i kommunen.